

מסכת שקלים

פרק ראשון

א. באַהַד בַּאֲדָר מִשְׁמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים וְעַל הַכֶּלָּאִים.
בְּחַמְשָׁה עֶשְׂרֵי בּוֹ קוֹרִין אֶת הַמַּגְלָה בְּכַרְכִּין,
וּמְתַקְּנִין אֶת הַדְּרָכִים וְאֶת הַרְחֻבּוֹת וְאֶת מְקוֹנְאוֹת הַמַּיִם,
וְעוֹשִׂין כָּל צְרָכֵי הַרְבִּים,
וּמְצַנְּנִין אֶת הַקְּבָרוֹת, וְיוֹצְאִין אֶף עַל הַכֶּלָּאִים.

ב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה:

בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה עוֹקְרִין וּמְשַׁלְּיִין לְפָנֵיהֶם.
מְשַׁרְבּוּ עוֹבְרֵי עֵבְרָה,
הָיָה עוֹקְרִין וּמְשַׁלְּיִין עַל הַדְּרָכִים;
הַתְּקִינּוּ שְׂיָהוּ מִפְּקִירִין כָּל הַשְּׂדֵה כְּלָה.

ג. בְּחַמְשָׁה עֶשְׂרֵי בּוֹ שְׁלֻחֹת הָיָה יוֹשְׁבֵין בְּמַדִּינָה.
בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה יוֹשְׁבוּ בְּמַקְדָּשׁ;
מְשִׁיבּוֹ בְּמַקְדָּשׁ הַתְּחִלָּה לְמִשְׁכַּן.

את מי ממשפּנִין?

לוֹיִם וַיִּשְׂרָאֵלִים, גֵּרִים וְעֶבְדִים מְשַׁחְרָרִים,
אֲבָל לֹא נָשִׁים וְעֶבְדִים וּקְטָנִים.
כָּל קָטָן שֶׁהִתְחִיל אָבִיו לְשָׁקוֹל עַל יָדוֹ,
שׁוֹב אֵינּוּ פּוֹסֵק.

וְאִין מְמַשְׁכְּנִין אֶת הַכֹּהֲנִים, מִפְּנֵי דְרָכֵי שְׁלוֹם.

ד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: הַעֵיד בֶּן בּוֹכְרֵי בִּנְיָה:

כָּל כֹּהֵן שֶׁשׁוֹקֵל אֵינּוּ חוֹטֵא.

אָמַר לוֹ רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַבְדַּי: לֹא כִי,

אֲלֵא כָּל כֹּהֵן שֶׁאֵינּוּ שׁוֹקֵל חוֹטֵא,

אֲלֵא שֶׁהַכֹּהֲנִים דּוֹרְשִׁים מִקְרָא זֶה לְעַצְמָן:

"כָּל-מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֹאכַל" (ויקרא ו, טז),

הוֹאִיל וְעַמֵּר וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים שְׁלֵנוּ,

הֵיאָךְ נֹאכְלִים?

ה. אֶף עַל פִּי שְׂאֵמְרוֹ:

אִין מְמַשְׁכְּנִין נָשִׁים וְעֶבְדִים וּקְטָנִים,

אִם שְׁקָלוֹ - מְקַבְּלִין מִיָּדוֹ.

הַנְּבָרֵי וְהַכּוֹתֵי שֶׁשְׁקָלוֹ - אִין מְקַבְּלִין מִיָּדוֹ.

וְאִין מְקַבְּלִין מִיָּדוֹ -

קִנְיַי זָבִין וְקִנְיַי זָבוֹת וְקִנְיַי יוֹלָדוֹת, וְחֲטָאוֹת וְאֲשָׁמוֹת;

אֲבָל גְּדָרִים וְגִדְבוֹת - מְקַבְּלִין מִיָּדוֹ.

זֶה הַכֶּלֶל:

כָּל שֶׁנִּדְרָ וְנִדְבָ מְקַבְּלִין מִיָּדוֹ;

כָּל שֶׁאִין גְּדָר וְנִדְבָ אִין מְקַבְּלִין מִיָּדוֹ.

וְכֵן הוּא מְפָרֵשׁ עַל יְדֵי עֶזְרָא, שֶׁנֶּאֱמַר (עזרא ד, ג)

"לֹא-לָכֶם וְלָנוּ לְבָנוֹת אֶת בַּיִת אֱלֹהֵינוּ."

ו. וְאֵלּוֹ שְׁחִיבֵין בְּקִלְבוֹן:

לוֹיִם וַיִּשְׂרָאֵלִים וְגֵרִים וְעֶבְדִים מְשַׁחְרָרִים,

אֲבָל לֹא כֹהֲנִים וְנָשִׁים וְעֶבְדִים וּקְטָנִים.

הַשְּׁוֹקֵל עַל יְדֵי כֹהֵן, עַל יְדֵי אִשָּׁה,

עַל יְדֵי עֶבֶד, עַל יְדֵי קָטָן -

פְּטוּר.

וְאִם שְׁקָל עַל יָדוֹ וְעַל יַד חֵבְרוֹ -

חֵיב בְּקִלְבוֹן אֶחָד;

רַבִּי מֵאִיר אָמַר:

שְׁנֵי קִלְבוֹנוֹת.

הַנוֹתֵן סָלַע וְנוֹטֵל שְׁקָל -

חֵיב שְׁנֵי קִלְבוֹנוֹת.

ז. הַשְּׁוֹקֵל עַל יְדֵי עֲנִי וְעַל יְדֵי שְׂכָנוֹ וְעַל יְדֵי בֶן עִירוֹ -

פְּטוּר.

וְאִם הֶלְנָם - חֵיב.

הָאֲחִין וְהַשְּׂמִפִּין שְׁחִיבֵין בְּקִלְבוֹן -

פְּטוּרִין מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה;

וְכִשְׁחִיבֵין בְּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה - פְּטוּרִין מִן הַקִּלְבוֹן.

וְכַמָּה הוּא קִלְבוֹן?

מְעָה כֶּסֶף;

דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.

וְחֻקִּים אֲמָרִים: חֲצִי.

פרק שני

א. מְצַרְפִּין שְׁקָלִים לְדַרְכּוֹנוֹת מִפְּנֵי מִשׁוּי הַדְּרָךְ.

כְּשֵׁם שֶׁהָיָה שׁוֹפְרוֹת בְּמַקְדָּשׁ,

כֵּן הָיָה שׁוֹפְרוֹת בְּמַדִּינָה.

בְּנֵי הָעִיר שֶׁשְׁלַחוּ אֶת שְׁקָלֵיהֶן וְנִגְנְבוּ אוֹ שְׂאֲבָדוּ:

אִם נִתְרַמָּה הַתְּרוּמָה - נִשְׁכָּעִין לְגִזְפָּרִים,

וְאִם לֹא - נִשְׁכָּעִין לְבְנֵי הָעִיר,

וּבְנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתִּיהֶן.

נִמְצָאוּ, אוֹ שֶׁהִתְזַירוּם הַגִּבְעִים -

אֵלּוֹ וְאֵלּוֹ שְׁקָלִים,

וְאִין עוֹלִין לָהֶן לְשֵׁנָה הַבָּאָה.

ב. הַנוֹתֵן שְׁקָלוֹ לְחֵבְרוֹ לְשָׁקוֹל עַל יָדוֹ,

וְשָׁקָלוֹ עַל יְדֵי עֲצָמוֹ:

אִם נִתְרַמָּה הַתְּרוּמָה -

מְעַל.

הַשְּׁוֹקֵל שְׁקָלוֹ מִמַּעוֹת הַקְּדֵשׁ,

אִם נִתְרַמָּה הַתְּרוּמָה וְקָרְבָה הַבְּהֵמָה -

מְעַל.

מִדְּמֵי מַעֲשֵׂר שְׁנֵי, מִדְּמֵי שְׂבִיעִית -

יֹאכַל כְּנֻגְדָן.

ג. הַמְכַנֵּס מַעוֹת וְאָמַר: "הָרִי אֵלּוֹ לְשָׁקְלִי" -

בֵּית שְׂמַאי אֲמָרִים: מוֹתְרָן נִדְבָה;

וּבֵית הַלֵּל אֲמָרִים: מוֹתְרָן חֲלִין

"שְׂאֲבִיא מִהֶן לְשָׁקְלִי" - שְׁוִין שְׂמוֹתְרָן חֲלִין.

"אֵלּוֹ לְחֲטָאת" -

שְׁוִין שֶׁהִמּוֹתֵר נִדְבָה;

"שְׂאֲבִיא מִהֶן לְחֲטָאת" -

שנין שהמותר חלין.

ד. אמר רבי שמעון:

מה בין שקלים לחטאת?

שקלים יש להם קצבה, וחטאת אין לה קצבה.

רבי יהודה אומר:

אף לשקלים אין להם קצבה!

שכשעלו ישראל מן הגולה היו שקלים דרכונות,

חזרו לשקול סלעים,

חזרו לשקול טבעין, ובקשו לשקול דינרים.

אמר רבי שמעון:

אף על פי כן, יד בלן שנה,

אבל חטאת -

זה מביא בסלע וזה מביא בשתיים וזה מביא בשל ש.

ה. מותר שקלים - חלין.

מותר עשירית האפה,

מותר קני זבים קני זבות וקני יולדות, וחטאות נאשמות -

מותרין נדבה.

זה הפלל:

פל שהוא בא לשם חטאת ולשם אשמה - מותר נדבה.

מותר עולה - לעולה.

מותר מנחה - למנחה.

מותר שלמים - לשלמים.

מותר פסח - לשלמים.

מותר גזירים - לגזירים.

מותר נזיר - לגדקה.

מותר עניים - לעניים.

מותר עני - לאותו עני.

מותר שבוים - לשבוים.

מותר שבו - לאותו שבו.

מותר המתים - למתים.

מותר המת - ליורשיו.

רבי מאיר אומר:

מותר המת - והא מנח עד שיבא אליהו;

רבי נתן אומר:

מותר המת בונין לו נפש על קברו.

ב. בשל ש קפות של של ש סאין תורמין את

הלשכה, וכתוב בהן אל"ף בי"ת גימ"ל.

רבי ישמעאל אומר:

יננית כתוב בהן אלפ"א בית"א גמל"א.

אין התורם נכנס

לא בפרגוד חפות, ולא במנעל, ולא בסנדל,

ולא בתפלין, ולא בקמיע;

שמא יעני

ויאמרו: מעון הלשכה יעני,

או שמא יעשיר,

ויאמרו: מתרומת הלשכה יעשיר;

לפי שאדם צריך לצאת ידי הכריות,

כדרך שצריך לצאת ידי המקום,

שנאמר (במדבר לב, כב)

"והייתם נקיים מה' ומישכאל",

נאמר (משלי ג, ד)

"ומצא-תן ושכל טוב בעיני אלהים

ואדם".

ג. של בית רבן גמליאל היה נכנס ושקלו בין אצבעותיו,

וזרקו לפני התורם,

והתורם מתפגן ודוחפו לקפה.

אין התורם תורם עד שיאמר להם: "אתם?"

והן אומרים לו:

"תם, תם, תם" - של ש פעמים.

ד. תרם את הראשונה ומחפה בקטבלאות,

שניה ומחפה בקטבלאות,

שלישית לא היה מחפה.

שמא ישפח ויתרם מן הדבר התרום.

תרם את הראשונה לשם ארץ ישראל,

ולשניה לשום כרפים המקפין לה,

והשלישית,

לשום בכל ולשום מדי ולשום מדינות הרחוקות.

פרק רביעי

א. התרומה מה היו עושין בה?

לוקחין בה תמידין ומוספין ונספיקים,

העמר ושתי הלחם ולחם הפנים,

וכל קרבנות הצבור.

שומרי ספיקים בשביעית -

נוטלין שכרן מתרומת הלשכה.

רבי יוסי אומר:

אף הרוצה מתנדב שומר חנם.

אמרו לו:

אף אתה אומר שאינו באין אלא משל צבור.

ב. פרה ושעיר המשולח ולשון של זהורית -

באין מתרומת הלשכה.

כבש פרה וכבש שעיר המשולח ולשון ושפיו קרניו,

פרק שלישי

א. בשל שיה פרקים בשנה, תורמין את הלשכה:

בפרוס הפסח, בפרוס עצרת, בפרוס הקט:

והן גרנות למעשר בהמה;

דברי רבי עקיבא.

בן עזאי אומר:

בעשרים ותשעה באדר, ובאחד בסיון, ובעשרים ותשעה

באב. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים:

באחד בניסן, באחד בסיון, בעשרים ותשעה באבול;

מפני מה אמרו בעשרים ותשעה באבול,

ולא אמרו באחד בתשרי?

מפני שהוא יום טוב ואי אפשר לעשר ביום טוב,

לפיכך הקדימוהו לעשרים ותשעה באבול.

ואמת המים וחומת העיר ומגדלותיה, וכל צרכי העיר –
באין משירי הלשכה.
אבא שאול אומר:
כָּבֵשׁ פָּרָה - פְּהָנִים גְּדוּלִים עוֹשִׂין אוֹתוֹ מִשָּׁל עֶצְמוֹ.

ג. מותר שירי הלשכה מה היו עושין בהן?
לוקחין בהן יינות, שמנים וסלתות, והשכר להקדש;
דברי רבי ישמעאל.
רבי עקיבא אומר:
אין משתפרין משל הקדש ולא משל עניים.

ד. מותר תרומה מה היו עושין בה?
רקועי זֶבֶה צְפוּי לְבֵית קִדְשֵׁי הַקֹּדֶשׁ.
רבי ישמעאל אומר:

מותר הפרות לקנין המזבח, ומותר התרומה לכלי שרת.
רבי עקיבא אומר:
מותר התרומה לקנין המזבח, ומותר נסכים לכלי שרת.
רבי חנינא סגן הכהנים אומר:
מותר נסכים לקנין המזבח, ומותר התרומה לכלי שרת.
זֶה נֶזְהָה לֹא הָיוּ מוֹדִים בְּפִירוֹת.

ה. מותר הקטרת מה היו עושין בה?
מפרישין ממנה שכר האמנין,
ומתקלין אותה על שכר האמנין,
ונותנין אותה לאמנין בשכרו,
וחוזרין ולוקחין אותה מתרומה חֲדָשָׁה.
אם בא החדש בזמנו - לוקחין אותה מתרומה חֲדָשָׁה,
ואם לאו - מן הישנה.

ו. המקדש נכסיו והיו בהן דברים ראויין לקרבנות הצבור -
ונתנו לאמנין בשכרו;
דברי רבי עקיבא.
אמר לו **בן עזאי**:
אינה היא המדה,
אלא מפרישין מהן שכר האמנין,
ומתקלין אותן על מעות האמנין,
ונותנין אותן לאמנין בשכרו,
וחוזרין ולוקחין אותן מתרומה חֲדָשָׁה.

ז. המקדש נכסיו והיתה בהן בהמה ראויה לגבי המזבח,
זכרים ונקבות –
רבי אליעזר אומר:
זכרים ומקרו לצרכי עולות,
ונקבות ומקרו לצרכי זבחי שלמים,
ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הבית.
רבי יהושע אומר:
זכרים עצמן יקרבו עולות,
ונקבות ומקרו לצרכי זבחי שלמים,
ונביא בדמיהן עולות,
ושאר נכסים יפלו לבדק הבית.

רבי עקיבא אומר:
רוצה אני את דברי **רבי אליעזר** מדברי **רבי יהושע**,
שרבי אליעזר השנה את מדתו ו**רבי יהושע** חלק.
אמר **רבי פפיס**:
שמעתי כדברי שניהן,

שמקדש בפרוש כדברי **רבי אליעזר**,
והמקדש סתם כדברי **רבי יהושע**.

ח. המקדש נכסים והיו בהן דברים ראויין על גבי המזבח,
יינות, שמנים ועופות –
רבי אלעזר אומר:
מקרו לצרכי אותו המין ונביא בדמיהן עולות,
ושאר נכסים יפלו לבדק הבית.

ט. אחת לשל שים יום, משערין את הלשכה.
כל המקבל עליו לספק סלתות מארבע,
עמדו משלש – יספק מארבע;
משלש, ועמדו מארבע – יספק מארבע;
שיד הקדש על העליונה.

ואם התליעה ס' לת - התליעה לו,
ואם התמיץ יין - התמיץ לו.
ואינו מקבל את מעותיו, עד שיהא המזבח מרצה.

פרק חמישי

א. אלו הן הממנין שהיו במקדש:
יוחנן בן פינחס על החותמות,
אחיה על הנסכים,
מתתיה בן שמואל על הפיסות,
פתחיה על הקנין;

פתחיה זה מרדכי.
למה נקרא שמו פתחיה?
שהיה פותח בדברים ודורשן וידע שבעים לשון.

בן אחיה על חולי מעים,
נחוניא חופר שיחין,
גביני פרוז,
בן גבר על נעילת שערים,
בן בבי על הפקיע,
בן ארזה על הצלצל,
הגבס בן לוי על השיר,
בית גרמו על מעשה לחם הפנים,
בית אבטינס על מעשה הקטרת,
אלעזר על הפרכות,
ופינחס על המלבוש.

ג. אין פוחתין משל שה גזפרין ומשבועה אמר קלון,
ואין עושין שררה על הצבור בממון פחות משנים:
חוץ מבן אחיה שעל חולי מעים, ואלעזר שעל הפרכות,
שאותן קבלו רב הצבור עליהן.

ד. ארבעה חותמות היו במקדש,
וכתוב עליהן: "עגל", "זכר", "גדי", "חוטא".
בן עזאי אומר:

חמשה היו, וארמית כתוב עליהן:
"עגל", "זכר", "גדי", "חוטא דל" ו"חוטא עשיר".
"עגל" משמש עם נספי בקר,
גדולים וקטנים, זכרים ונקבות;
"גדי" משמש עם נספי צאן,
גדולים וקטנים זכרים ונקבות.

חויז מְשַׁל אֵילִים;

זָכַר מְשַׁמֵּשׂ עִם נִסְפֵי אֵילִים בְּלִבְדִּי;
"חוטא" מְשַׁמֵּשׂ עִם נִסְפֵי שָׁל שׁ בְּהַמּוֹת שָׁל מְצַרְעִין.

מתחת מפתן הבית.
לְעַמְתּוֹ בְּצַפּוֹן סְמוּכִין לְמַעְרָב:
שָׁעַר יְכַנְיָהּ, שָׁעַר הַקְּרָבָן, שָׁעַר הַנְּשִׁים, שָׁעַר הַשִּׁיר.

ד. מי שְׁהוּא מְבַקֵּשׁ נִסְכִּים –
הוֹלֵךְ לוֹ אֶצְלַי יוֹחֵנָן שְׁהוּא מְמַנֶּה עַל הַחֻתְמוֹת,
נֹתֵן לוֹ מְעוֹת וּמְקַבֵּל מְמַנּוֹ חוֹתָם.
בָּא לוֹ אֶצְלַי אַחֲזִיהָ שְׁהוּא מְמַנֶּה עַל הַנְּסֻכִים,
נֹתֵן לוֹ חוֹתָם, וּמְקַבֵּל מְמַנּוֹ נִסְכִּים.

בְּמִזְרָח: שָׁעַר נִיקְנוֹר,
וּשְׁנֵי פִשְׁפְּשִׁין הָיוּ לוֹ,
אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בְּשִׂמְאלוֹ.
וּשְׁנַיִם בְּמַעְרָב שָׁלָא הִיָּה לְהֵן שָׁם.

וְלַעֲרָב בָּאִין זֶה אֶצְלַי זֶה,
וְאַחֲזִיהָ מוֹצִיא אֶת הַחֻתְמוֹת, וּמְקַבֵּל כְּנַגְדָן מְעוֹת;
וְאִם הוֹתִירוּ – הוֹתִירוּ לְהַקְדֵּשׁ,
וְאִם פָּתְחוּ – הִיָּה מְשַׁלֵּם יוֹחֵנָן מִבֵּיתוֹ,
שִׂיד הַקְּדֵשׁ עַל הָעֲלִיוֹנָה.

ד. שָׁל שָׁה עֶשֶׂר שְׁלֻחָנוֹת הָיוּ בְּמַקְדֵּשׁ:
שְׁמוֹנֶה שָׁל שִׁישׁ בְּבֵית הַמְּטַבְּחִים,
שְׁעֵלֵיהֶן מְדִיחִין אֶת הַקְּרָבָיִם;

ה. מִי שְׁאַבֵּד מְמַנּוֹ חוֹתְמוֹ,
מְמַתִּינִין לוֹ עַד הָעֶרֶב,
אִם מְצָאוּ לוֹ כְּדֵי חוֹתְמוֹ – נֹתְנִין לוֹ;
וְאִם לֹא – לֹא הִיָּה לוֹ;
וְשֵׁם הַיּוֹם כְּתוּב עֲלֵיהֶן מִפְּנֵי הַרְמָאִין.

וּשְׁנַיִם בְּמַעְרָב הַכְּבֹשׁ,
אֶחָד שָׁל שִׁישׁ וְאֶחָד שָׁל כֶּסֶף,
עַל שָׁל שִׁישׁ הָיוּ נֹתְנִים אֶת הָאֲבָרִים,
עַל שָׁל כֶּסֶף כְּלֵי שָׁרֵת;
וּשְׁנַיִם בְּאוֹלָם מִבְּפָנִים עַל פֶּתַח הַבַּיִת:
אֶחָד שָׁל שִׁישׁ וְאֶחָד שָׁל זָהָב.
עַל שָׁל שִׁישׁ נֹתְנִין לְחֵם הַפָּנִים בְּכַנִּיסָתוֹ,
וְעַל שָׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ,
שְׁמַעֲלִין בְּקֵדֵשׁ וְלֹא מוֹרִידִין;

ו. שְׁתֵּי לְשֻׁכוֹת הָיוּ בְּמַקְדֵּשׁ:
אֶחָת – לְשֻׁפֶת הַשָּׂאִים, וְאַחַת – לְשֻׁפֶת הַפְּלִים.
לְשֻׁפֶת הַשָּׂאִים – יִרְאִי חֲטָא נֹתְנִים לְתוֹכָהּ בְּחֻשָׁאִי,
וְעַנְיִים בְּנֵי טוֹבִים מִתְּפַרְנְסִים מִתוֹכָהּ בְּחֻשָׁאִי.

וְאֶחָד שָׁל זָהָב מִבְּפָנִים,
שְׁמַעֲלִין לְחֵם הַפָּנִים תְּמִיד.

לְשֻׁפֶת הַפְּלִים – כָּל מִי שְׁהוּא מִתְּנַדֵּב כְּלֵי, זוֹרְקוֹ לְתוֹכָהּ,
וְאַחַת לְשֻׁלְשִׁים יוֹם גְּזָבְרִין פּוֹתְחִין אוֹתָהּ,
וְכָל כְּלֵי שְׁמַצָּאוּ בּוֹ צִרְךְ לְבַדֵּק הַבַּיִת מִנִּיחִין אוֹתוֹ,
וְהַשָּׂאֵר נִמְכָּרִין בְּדַמְיָהוּ וְנוֹפְלִין לְלִשְׁפֶת בְּדֵק הַבַּיִת.

ה. שָׁל שָׁה עֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת הָיוּ בְּמַקְדֵּשׁ,
נְכַתוּב עֲלֵיהֶם: "תְּקַלִּין חֲדָתִין" וְ"תְּקַלִּין עֲתִיקוֹן",
"קַנְיִן" וְ"גוֹזְלֵי עוֹלָה",
"עֲצִים" וְ"לְבוֹנָה", "זָהָב לְפַפְרֵת",
שְׁשָׁה "לְנִדְבָה".

פֶּרֶק שִׁישִׁי

א. שָׁל שָׁה עֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת, שָׁל שָׁה עֶשֶׂר שְׁלֻחָנוֹת,
שִׁלֵּשׁ עֶשְׂרֵה הַשְּׁתַחֲוִיּוֹת הָיוּ בְּמַקְדֵּשׁ.
שָׁל בֵּית רַבָּן גְּמִלְיָאֵל וְשָׁל בֵּית רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים,
הָיוּ מְשַׁתְּחִוִּין אַרְבַּע עֶשְׂרֵה.
וְהִיכּוּ הֵימָּה יִתְרָה? כְּנַגְדֵּי דִיר הָעֲצִים,
שְׁכַן מִסְרֵת בְּיָדָם מְאַבְוֵתֵיהֶם שְׁשֵׁם הָאָרוֹן נִגְנוּ.

"תְּקַלִּין חֲדָתִין" – שְׁכַבְלֵי שְׁנָה וְשְׁנָה,
וְ"עֲתִיקוֹן" –

ב. מַעֲשָׂה בְּכַהֵן אֶחָד שְׁהִיָּה מִתְּעַסֵּק,
וְרָאָה הַרְצָפָה שְׁהִיא מְשַׁנָּה מִחֻבְרוֹתֶיהָ.
בָּא וְאָמַר לְחֻבְרוֹ.
לֹא הִסְפִּיק לְגַמּוֹר אֶת הַדְּבָר עַד שְׁיִצְתָּהּ נִשְׁמָתוֹ,
וְנָדְעוּ בְּיַחַד שְׁשֵׁם הָאָרוֹן נִגְנוּ.

"קַנְיִן" – הֵם תּוֹרִים; וְ"גוֹזְלֵי עוֹלָה" – הֵן כְּנֵי יוֹנָה,
וְכַלְדַּי עוֹלוֹת; דְּבַרֵי רַבִּי יְהוּדָה.

ג. וְהִיכּוּ הָיוּ מְשַׁתְּחִוִּים?
אַרְבַּע בְּצַפּוֹן, וְאַרְבַּע בְּדָרוֹם, שָׁל שׁ בְּמִזְרָח וּשְׁתֵּים בְּמַעְרָב;
כְּנַגְדֵּי שָׁל שָׁה עֶשֶׂר שְׁעָרִים.

וְחֻכְמִים אוֹמְרִים:
"קַנְיִן" – אֶחָד חֲטָאָת וְאֶחָד עוֹלָה,
וְ"גוֹזְלֵי עוֹלָה" – כְּלָן עוֹלוֹת.

ו. הָאוֹמֵר: "הֲרֵי עֲלֵי עֲצִים" –
לֹא יִפְחֹת מְשַׁנֵּי גְזָרִין;
"לְבוֹנָה" – לֹא יִפְחֹת מִקְמָץ;
זָהָב – לֹא יִפְחֹת מְדִינָר זָהָב.

שְׁעָרִים דְּרוֹמִיִּים סְמוּכִין לְמַעְרָב:
שָׁעַר הָעֲלִיוֹן, שָׁעַר הַדְּלָק, שָׁעַר הַבְּכוֹרוֹת, שָׁעַר הַמִּים.

שְׁשָׁה לְנִדְבָה.
נִדְבָה, מָה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ?
לוֹקְחִין בָּהּ עוֹלוֹת,
הַבָּשָׂר לְשֵׁם וְהָעוֹרוֹת לְפָהֲגִים.

וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שָׁעַר הַמִּים?
שְׁבּוּ מִכְּנִיסִין צְלוֹחִית שָׁל מִים שָׁל נְסוּךְ בְּחָג.
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב בְּאוֹמֵר:
בּוֹ הַמִּים מְפַכִּים וְעֲתִידִין לְהִיּוֹת יוֹצְאִין,

זֶה מְדַרְשׁ דְּרַשׁ יְהוּדָעָה כַּהֵן גְּדוֹל:

"אָשם הוא, אָשם אָשם לה" (ויקרא ה, יט) –
זֶה הַפְּלִל:

כָּל שֶׁהוּא בָּא מִשׁוּם חָטָא וּמִשׁוּם אֲשָׁמָה – יִלְקַח בּוֹ עוֹלוֹת,
הַבֶּשֶׂר לְשָׁם, וְהַעוֹרוֹת לַפְּהִיגִים.
נִמְצָאוּ שְׁנֵי כְּתוּבִים קִיּוּמִים:
אָשָׁם לַה' וְאָשָׁם לַפְּהִיגִים,
וְאוֹמֵר (מַלְכִים ב' יב, יז)
"כִּסְף אָשָׁם וְכִסְף חֲטָאוֹת לֹא יוּבָא בֵּית ה',
לַפְּהִיגִים יִהְיוּ".

פֶּרֶק שִׁבְעִי

א. מַעוֹת שֶׁנִּמְצָאוּ בֵּין שְׁקָלִים לַנִּדְבָה:
קָרוֹב לְשְׁקָלִים – יִפְלוּ לְשְׁקָלִים,
לַנִּדְבָה – יִפְלוּ לַנִּדְבָה,
מִחֲצָה לַמִּחֲצָה – יִפְלוּ לַנִּדְבָה.

בֵּין עֲצִים לְלִבּוֹנָה:
קָרוֹב לְעֲצִים – יִפְלוּ לְעֲצִים,
לְלִבּוֹנָה – יִפְלוּ לְלִבּוֹנָה,
מִחֲצָה לַמִּחֲצָה – יִפְלוּ לְלִבּוֹנָה.

בֵּין קִנְיָן לַגּוֹזְלֵי עוֹלָה:
קָרוֹב לְקִנְיָן – יִפְלוּ לְקִנְיָן,
לַגּוֹזְלֵי עוֹלָה – יִפְלוּ לַגּוֹזְלֵי עוֹלָה,
מִחֲצָה לַמִּחֲצָה – יִפְלוּ לַגּוֹזְלֵי עוֹלָה.

בֵּין חֵלִין לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי:
קָרוֹב לְחֵלִין – יִפְלוּ לְחֵלִין,
לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי – יִפְלוּ לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי,
מִחֲצָה לַמִּחֲצָה – יִפְלוּ לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי.

זֶה הַפְּלִל:

הוֹלְכִים אַחַר הַקָּרוֹב לְהַקְלֹל,
מִחֲצָה לַמִּחֲצָה – לְהַחֲמִיר.

ב. מַעוֹת שֶׁנִּמְצָאוּ לַפְּנֵי סוֹחְרֵי בְּהֵמָה – לְעוֹלָם מַעֲשֵׂר.
בְּהַר הַבַּיִת – חֵלִין.

בִּירוּשָׁלַיִם בְּשַׁעַת הַרְגֵל – מַעֲשֵׂר.
וּבִשְׂאֵר כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה – חֵלִין.

ג. בֶּשֶׂר שֶׁנִּמְצָא בְּעוֹרָה:

אֲבָרִין – עוֹלוֹת, נְחִיכוֹת – חֲטָאוֹת.
בִּירוּשָׁלַיִם – זְבָחֵי שְׁלָמִים.
זֶה וְזֶה תִּעֲבֹר צוּרְתוֹ וַיֵּצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה.

נִמְצָא בְּגִבּוּלִין:

אֲבָרִין – גְּבֻלוֹת, חֲתִיכוֹת – מִתְרוֹת.
וּבְשַׁעַת הַרְגֵל שֶׁהַבֶּשֶׂר מִרְבָּה –
אִף אֲבָרִין מִתְרִין.

ד. בְּהֵמָה שֶׁנִּמְצָאָה מִירוּשָׁלַיִם וְעַד מִגְדַל עֶדֶר,
וּכְמִדְתָּהּ לְכָל רוּחַ:

זְכָרִים – עוֹלוֹת, נְקֻבוֹת – זְבָחֵי שְׁלָמִים.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:

הַרְאוּ לְפִסְחִים – פִּסְחִים, קִדְם לְרַגֵּל שֶׁל שִׁים יוֹם.

ה. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה מִמְשַׁכְּנֵין אֶת מוֹצְאֵיהָ,

עַד שֶׁהוּא מִבִּיא נִסְכֵיהָ.

חֲזָרוּ לְהִיּוֹת מִנִּיחִין אוֹתָהּ וּבּוֹרְחִין.

הַתְּקִינּוּ בֵּית דִּין שִׁיְהוּ נִסְכֵיהָ בְּאִין מִשָּׁל צְבוּר.

ו. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן:

לִשְׁבָעָה דְּבָרִים הַתְּקִינּוּ בֵּית דִּין, וְזֶה אֶחָד מֵהֶן.

נִכְרִי שֶׁשָּׁלַח עוֹלָתוֹ מִמְדִּינַת הַיָּם וְשָׁלַח עִמָּה נִסְכִים –
קָרְבִין מִשָּׁלוֹ;

וְאִם לֹא – קָרְבִין מִשָּׁל צְבוּר.

וְכֵן גַּר שָׁמַת וְהִנִּיחַ זְבָחִים:

אִם יֵשׁ לוֹ נִסְכִים – קָרְבִין מִשָּׁלוֹ;

וְאִם לֹא – קָרְבִין מִשָּׁל צְבוּר.

וּתְנַאי בֵּית דִּין הוּא עַל כֵּהֶן גְּדוֹל שָׁמַת –

שֶׁתִּהְיֶה מִנְחָתוֹ קָרְבָה מִשָּׁל צְבוּר.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִשָּׁל יוֹרְשִׁין.

וּשְׁלָמָה הִיְתָה קָרְבָה.

ז. עַל הַמֶּלַח וְעַל הָעֲצִים, שִׁיְהוּ הַפְּהִיגִים נְאוֹתִים בְּהֶן;

וְעַל הַפְּרָה, שֶׁלֹּא יְהוּ מוֹעֲלִין בְּאֶפְרָה.

וְעַל הַקִּנְיָן הַפְּסוּלוֹת, שִׁיְהוּ בְּאוֹת מִשָּׁל צְבוּר;

רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר:

הַמְּסַפֵּק אֶת הַקִּנְיָן, מְסַפֵּק אֶת הַפְּסוּלוֹת.

פֶּרֶק שְׁמִינִי

א. כָּל הַרְקִין הַנִּמְצָאִים בִּירוּשָׁלַיִם – טְהוּרִין,

חוּץ מִשָּׁל שׁוֹק הָעֵלְיוֹן;

דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.

רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר:

בְּשֵׂאֵר יְמוֹת הַשָּׁנָה,

שְׁבָאֲמֻצֵּעַ – טְמֵאִין, וְשְׁבָבְצָדִין – טְהוּרִין;

וּבְשַׁעַת הַרְגֵל, שְׁבָאֲמֻצֵּעַ – טְהוּרִין, וְשְׁבָבְצָדִין – טְמֵאִין,

שֶׁמִּפְּנֵי שֶׁהוּ מַעֲטִין מִסְתַּלְקִין לְצַדִּין.

ב. כָּל הַכֵּלִים הַנִּמְצָאִין בִּירוּשָׁלַיִם:

דְּרֹךְ יְרִידָה לְבֵית הַטְּבִילָה – טְמֵאִין,

דְּרֹךְ עֲלִיָּה – טְהוּרִין,

שֶׁלֹּא בְּדֹרֵךְ יְרִידָתוֹ עֲלִיָּתוֹ;

דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.

רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּלן טְהוּרִין,

חוּץ מִן הַסֵּל וְהַמַּגְרָפָה וְהַמְּרָצָה הַמְּנַחֲדִין לְקַבְרוֹת.

ג. סִכִּין שֶׁנִּמְצָאָה בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר – שׁוֹחֵט בָּהּ מִיָּד;

בְּשָׁל שָׁה עָשָׂר – שׁוֹנֶה וּמִטְבִּיל.

וְקוֹפִיץ –

בֵּין בְּזָה וּבֵין בְּזָה שׁוֹנֶה וּמִטְבִּיל.

חַל אַרְבָּעָה עָשָׂר לְהִיּוֹת בְּשִׁבְתָּ –

שׁוֹחֵט בָּהּ מִיָּד.

בְּחִמְשָׁה עָשָׂר – שׁוֹחֵט בָּהּ מִיָּד.

נִמְצָאָה קְשׁוּרָה לְסִפִּין – הֵרִי זֶה כְּפִסְיִין.

ד. פְּרֻכַת שֶׁנִּמְצָאָה בְּנֹלַד הַטְּמֵאָה –

מִטְבִּילִין אוֹתָהּ בְּפָנִים וּמְכַנְּסִין אוֹתָהּ מִיָּד.

וְאֵת שְׁנַטְמַאת בָּאב הַטְמָאָה -
מִטְבִּילִין אוֹתָהּ בַּחוּץ וְשׁוֹטְחִין אוֹתָהּ בַּחֵיל.

וְאִם הִיְתָה חֲדָשָׁה,
שׁוֹטְחִין אוֹתָהּ עַל גַּג הָאֶצְטָבָא,
כְּדֵי שִׁירְאוּ הָעַם אֶת מְלֹאכְתָּהּ שֶׁהִיא נְאֻהָ.

ה. רבן שמעון בן גמליאל אומר

מִשׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הֶסְגֵּן:
פְּרֻכַת עֲבִיָּה טַפַּח,
וְעַל שְׂבָעִים וּשְׁתַּיִם גִּימִין נֶאֱרָגַת,
וְעַל כָּל גִּימָא וְגִימָא עֲשָׂרִים נֶאֱרָבְעָה חוּטִין;
אֶרְבָּעָה אֶרְבָּעִים אִמָּה וְרִחְבָּה עֲשָׂרִים אִמָּה,
וּמִשְׁמוֹנִים וּשְׁתַּיִ רַבּוּא נַעֲשִׂית;
וּשְׁתַּיִם עוֹשִׂין בְּכָל שָׁנָה,
וְשִׁלְשׁ מֵאוֹת כַּהֲנִים מִטְבִּילִין אוֹתָהּ.

ו. בשר קדשי קדשים שנטמא,
בין באב הטמאה, בין בולד הטמאה,

בין בפנים, בין בחוץ –

בית שמאי אומרים:

הכל ישרף בפנים, חוץ משנטמא באב הטמאה בחוץ.
ובית הלל אומרים:

הכל ישרף בחוץ, חוץ משנטמא בולד הטמאה בפנים.

ז. רבי אליעזר אומר:

את שנטמא באב הטמאה, בין בפנים בין בחוץ –
ישרף בחוץ;

וְאֵת שְׁנַטְמַאת בִּנְלַד הַטְמָאָה, בִּין בַּפְּנִים בִּין בַּחוּץ –
ישרף בפנים.

רבי עקיבא אומר:

מקום טמאתו שם שרפתו.

ח. אכרי התמיד נתנין מחצי כבש ולמטה במזרח,
ושל מוספין נתנין מחצי כבש ולמטה במערב,
ושל ראשי חדשים נתנין על פרסב המזבח מלמעלה.
השקלים והבכורים –

אין נוהגין אלא בפני הבית;

אָכַל מַעֲשֵׂר דָגָן וּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה וְהַבְּכוֹרוֹת –
נוהגין בין בפני הבית בין שלא בפני הבית.

המקדיש שקלים ובכורים – הרי זה קדש.

רבי שמעון אומר:

האומר: "בכורים קדש" – אינן קדש.

סליק מסכת שקלים